

1971 – Valgretsaldern nedsat til 20 år

Valgretsaldern blev sænket til 20 år i 1971. Årsagen var blandt andet et politisk ønske om at tilpasse valgretsaldern til myndighedsaldern, der blev nedsat fra 21 til 20 år i 1969.

Baggrund

I 1964 blev forslaget om 18-års valgret for første gang fremsat i Folketinget, men blev forkastet. I 1967-1969 blev det i flere omgange drøftet at sænke valgretsaldern til 20 år eller 18 år. Et lovforslag om en sænkelse af valgretsaldern til 18 år blev vedtaget den 6. juni 1969. Den 24. juni, mindre end tre uger efter, fandt folkeafstemningen sted. 63,9 procent af de stemmeberettigede deltog, og forslaget faldt med et brag, da der både var

flertal imod blandt de afgivne stemmer og det var mere end 30 pct. af de stemmeberettigede der stemte nej.

Folketinget besluttede – mindre vidtgående – i 1971 at sænke valgretsaldern til 20 år. Det blev besluttet at afholde folkeafstemningen samtidig med folketingsvalget i september 1971.

fortsættes... 

FOLKETINGETS SAMMENSÆTNING I 1971

Folketingets sammensætning efter Folketingsvalget den 23. januar 1968 (frem til 21. september 1971). Kun danske partier er medtaget.

Partier	Partiledere	Stemmer	% af stemmetal	Mandater
Socialdemokratiet (S)	Jens Otto Krag	974.833	34,2 %	62
Det Konservative Folkeparti (KF)	Poul Sørensens	581.051	20,4 %	37
Venstre (V)	Poul Hartling	530.167	18,6 %	34
Det Radikale Venstre (R)	Hilmar Baunsgaard	427.304	15,0 %	27
Socialistisk Folkeparti (SF)	Aksel Larsen	174.553	6,1 %	11
Venstresocialisterne (VS)	Kollektiv ledelse	57.184	2,0 %	4
Liberal Centrum (LC)	Bent Noack	37.407	1,3 %	0
Danmarks Kommunistiske Parti (DKP)	Knud Jespersen	29.706	1,0 %	0
Danmarks Retsforbund (DR)	Kollektiv ledelse	21.124	0,7 %	0
De Uafhængige (DU)	–	14.360	0,5 %	0
Slesvigsk Parti (SP)	Hans Schmidt	6.831	0,2 %	0

Valgdeltagelse 89,3 %

Folkeafstemningen

Ved folkeafstemningen den 21. september 1971 stemte 47,4 procent af de stemmeberettigede for, og kun 36,5 procent stemte imod forslaget om at sænke valgretsalderen til 20 år.

REGERINGSMAGTEN I 1971

Venstre, det Konservative Folkeparti og det Radikale Venstre havde regeringsmagten fra den 2. februar 1968 til den 11. oktober i 1971. Hilmar Baunsgaard (RV) var statsminister, og indenrigsminister, med ansvar for valgret, var H.C. Toft (KF).

FOLKETINGETS BEHANDLING I 1971

Behandlingen af *Lov om ændring af valgretsalderen til folketing*.
 Forslagets ordlyd var: *Valgretsalderen til folketing fastsættes til 20 år.*

Dato	Instans	Behandling
24.03.1971	Folketinget	Fremsat af Indenrigsministeren, H.C.Toft (KF)
15.04.1971	Folketinget	1. behandling Lovforslaget mødte ubetinget tilslutning fra S, RV, VS, V og KF. Poul Dam (SF) og Hanne Reintoft (DKP – tidl. VS) ønskede en valgretsalder på 18 år.
25.05.1971	Folketinget	Betænkning Et mindretal (S og SF) mente ikke, at folkeafstemningen om valgretsalderen skulle holdes sammen med folketingsvalget. Poul Dam (SF) fremsatte ændringsforslag om en nedsættelse til 18-års valgret.
01.06.1971	Folketinget	2. behandling Ændringsforslag fra Poul Dam (SF) blev forkastet med 72 stemmer mod 14; 47 stemte hverken for eller imod
02.06.1971	Folketinget	Tillægsbetænkning Poul Dam (SF) markerede at han kunne støtte forslaget, såfremt at resultatet af folkeafstemningen vil blive effektueret inden folketingsvalget.
04.06.1971	Folketinget	3. behandling Poul Dam (SF) motiverede dagsorden fra tillægsbetænkningen blev forkastet. Lovforslaget blev vedtaget med 140 stemmer mod 1, Bernhard Baunsgaard (RV). 13 medlemmer (SF, VS og DKP) stemte hverken for eller imod.
21.09.1971	–	Folkeafstemning
05.09.1971	–	Loven stadfæstet (Lovt. 445)

FOLKEAFSTEMNINGEN I 1971

Folkeafstemningen om ændring af valgretsalderen fra 21 år til 20 år, blev gennemført den 21. september 1971.
 Resultat: Valgretsalder sænkes til 20 år.

	Antal gyldige stemmer	Procent af samtlige stemmeberettigede	Stemmeprocent	Stemmeprocent (samlet)
For	1.601.804	47,4	56,5	86,2
Imod	1.231.804	36,5	43,5	

HVAD SAGDE POLITIKERNE I 1971

Citater om valgret fra Folketingets sagsbehandling i 1971.

H.C. Toft, Indenrigsminister, det Konservative Folkeparti, ved fremsættelsen af lovforslaget i Folketinget:

"Når regeringen har genfremsat sit forslag, skyldes det, at den fortsat finder, at den almindelige myndighedsalder og valgretsaldere bør være sammenfaldende; ..."

Bernhardt Tastesen, Socialdemokratiet, ved 1. behandlingen af lovforslaget i Folketinget:

"Til trods for at Folketingets store flertal helt klart indser nødvendigheden af en valgrets alder på 18 år, er vi i Socialdemokratiet indstillet på at standse op ved de 20 år som den aldersgrænse, der er politisk mulighed for at få gennemført i øjeblikket."

"Vi ønsker den politisk aktive ungdoms fornyelsestrang kanaliseret ind den parlamentariske vej, og vi finder det derfor i længden uholdbart at smække døren i ved de 20 år."

"Vort demokrati kan ikke undvære de udfordringer, der kommer fra ungdommen."

Langkilde, det Konservative Folkeparti, ved 1. behandlingen af lovforslaget i Folketinget:

"Vi finder det rimeligt og naturligt, også fordi vi nu har gennemført en nedsættelse af myndighedsalderen, selv om der ikke nødvendigvis behøver være sammenhæng mellem disse to aldersgrænser."

Nils-Anker Kofoed, Venstre, ved 1. behandlingen af lovforslaget i Folketinget:

"Nødvendigtvis behøver myndighedsalder og valgrets alder ikke følges ad."

"Om man så er moden eller ikke moden, det er for så vidt i lovgivningsmæssig forstand ligegyldigt."

"Det vigtigste er, at man gør de unge opmærksom på, at når de er 20 år, så har de en ret, men samtidig også en forpligtelse til at deltage i det politiske liv, ..."

Ole Samuelson, det Radikale Venstre, ved 1. behandlingen af lovforslaget i Folketinget:

"Er man tilhænger af en 18 år valgrets alder, så kan man ikke sige andet, end at 20 år dog er et skridt på vejen."

Poul Dam, Socialistisk Folkeparti, ved 1. behandlingen af lovforslaget i Folketinget:

"18 år er rigtigt og rimeligt, det er i overensstemmelse med behovene for en politisk skoling af ungdommen for at fremme ungdommens interesse, også for at fremme ungdommens følelse af solidaritet med det øvrige samfund."

Hanne Reintoft, DKP, ved 1. behandlingen af lovforslaget i Folketinget:

"Ungdommens modenhed – det ved vi fra mange andre sider – afhænger af den tillid, man viser den."

"I Dansk Ungdoms Fællesråd findes der allerede en organisation, der repræsenterer næsten hele ungdommen, og her har man for længst sagligt og velbegrunderet stillet krav om de 18-års valgrets alder."

"De unge i Danmark er modne nok til at få 18-års valgret. Vi finder de er modne nok til at beskæftiges i produktionen og betale skat, længe før de er fyldt 18 år."

"Ungdommen skånes ikke på noget område, hvor der kræves en indsats af fysisk eller intellektuel art, men når det gælder retten til medbestemmelse, så slipper al indflydelse op."

Bernhardt Tastesen, Socialdemokratiet, ved 3. behandlingen af lovforslaget i Folketinget:

"Det vil være en gevinst, et fremskridt for dansk demokrati, hvis endnu 75.000 unge medborgere får stemmeret."